

Procedura udzielania koncesji na wydobywanie kopalin przez starostę

Podjęcie działalności polegającej na wydobywaniu kopalin ze złóż wymaga uzyskania koncesji, która udzielana jest w formie decyzji administracyjnej. Tematem opracowania jest omówienie aktualnej procedury i obowiązków organu koncesyjnego, składających się na proces jej wydawania (patrz schemat na końcu artykułu). Wskazane zostaną poszczególne etapy toku postępowania i ich wymogi, wynikające nie tylko z ustawy z dnia 11 czerwca 2011r. – Prawo geologiczne i górnicze¹, lecz uwzględniające również przepisy ustaw: z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego², z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej³, z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko⁴ i z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska⁵ oraz wybranych rozporządzeń do tych aktów.

Właściwość rzeczowa i miejscowa organu koncesyjnego

Decyzje koncesyjne na wydobywanie kopalin z obszarów lądowych udzielane są przez starostę, o ile spełnione są jednocześnie następujące wymagania:

- złoża kopaliny nie jest objęte własnością górnictw (postępowanie nie dotyczy zatem kamieni szlachetnych, grupy surowców energetycznych, chemicznych i metalicznych wymienionych w art. 10 ust. 1 Pgg oraz wód leczniczych, termalnych i solanek),
- obszar udokumentowanego złoża nie przekroczy 2 ha,
- wydobycie kopaliny w roku kalendarzowym nie będzie większe niż 20 000 m³,
- działalność będzie prowadzona metodą odkrywkową, bez użycia środków strzałowych (nie będzie naruszeniem tego warunku użycie metod mechanicznych lub coraz powszechniejszych materiałów pęczniących w celu odspajania bloków z utworów litych⁶).

Właściwość miejscową organu administracji geologicznej określa się na zasadach wynikających z art. 21 § 1 pkt 1 KPA, a więc podług położenia nieruchomości.

W przypadku, gdy granice udokumentowanego złoża obejmują dwa lub więcej powiatów, właściwym do udzielenia koncesji będzie starosta, na terenie którego zlokalizowana jest jego większa część.

W razie nie spełnienia opisanych wyżej wymogów rzeczowych lub miejscowych, organ koncesyjny do którego złożono podanie jest zobowiązany przekazać je niezwłocznie właściwemu organowi administracji geologicznej (właściwy miejscowo starosta, marszałek lub Minister Środowiska), powiadamiając o tym fakcie je wnoszącego. Przekazanie to odbywa się na podstawie art. 65 § 1 KPA w formie pisma zwanego zawiadomieniem o przekazaniu, które powinno zawierać uzasadnienie.

Etapy postępowania koncesyjnego

1. Weryfikacja merytoryczna wniosku

Jeśli starosta do którego złożono wniosek jest właściwym do jego rozpatrzenia, zostaje przeprowadzona weryfikacja merytoryczna podania, w celu sprawdzenia, czy spełnia ono wymogi określone przepisami Pgg, USwobGosp, U Udostlnf czy też POŚ.

Zgodnie z art. 24 i 26 Pgg, na niezbędne elementy wniosku o koncesję starościarską

składają się informacje dotyczące:

- stanu prawnego nieruchomości, w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność,
- praw wnioskodawcy do nieruchomości (przestrzeni) o której mowa w punkcie a,
- czasu na jaki koncesja ma być udzielona wraz ze wskazaniem terminu rozpoczęcia działalności,
- środków jakimi dysponuje wnioskodawca w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności,
- obszarów objętych szczególnymi formami ochrony, w tym ochrony przyrody oraz ochrony zabytków,
- sposobu przeciwdziałania ujemnym wpływom zamierzonej działalności na środowisko.

Dane te (w szczególności zawarte w ppkt a, b, d) należy poprzeć dowodami ich istnienia, na które mogą składać się: odpisy z ksiąg wieczystych, ewentualnie wypisy z rejestru gruntów i budynków, akty notarialne, umowy dzierżawy lub inne dokumenty potwierdzające prawo do nieruchomości gruntowej. Forma potwierdzenia okoliczności o których mowa w ppkt d zależy od rodzaju i rozmiarów zamierzonej działalności. Przedłożone dowody powinny wskazywać, że przedsiębiorca dysponuje (lub będzie dysponował w określonym czasie) odpowiednimi środkami finansowymi, technicznymi i kadrowymi. Ocena tego, jaki dowód należy przedstawić w tym zakresie należy do organu koncesyjnego⁷. Najczęściej składają się na niego wyciągi z rachunków bankowych, umowy kredytowe, sprawozdania finansowe czy też oświadczenia przedsiębiorcy o stanie zasobów technicznych będących w jego dyspozycji.

Z opisem sposobu przeciwdziałania ujemnym wpływom zamierzonej działalności na środowisko związany będzie często obowiązek dołączenia do wniosku o udzielenie koncesji na wydobywanie kopalin decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia. Obowiązek ten wynika z art. 72 ust. 3, w związku z art. 71 ust 1 pkt 4 U Udostlnf. Dla interesującej nas działalności, wspomniana wyżej decy-

[1] Dz.U. nr 163 poz. 981, zwana dalej PGG

[2] Tekst jednolity: Dz.U. z 2000r. nr 98 poz. 1071 z późn. zm., zwana dalej KPA

[3] Tekst jednolity: Dz.U. z 2010r. nr 220 poz. 1447 z późn. zm., zwana dalej USwobGosp.

[4] Dz.U. nr 199 poz. 1227 z późn. zm., zwana dalej U Udostlnf.

[5] Tekst jednolity: Dz.U. z 2008r. nr 25 poz. 150 z późn. zm., zwana dalej POŚ

[6] Schwarz H., 2012: Prawo geologiczne i górnicze – Komentarz. Tom I, Wrocław

[7] Lipiński A., Mikosz R. 2003: Ustawa Prawo geologiczne i górnicze. Komentarz. Warszawa

zja wydawana jest przede wszystkim, gdy spełniona zostanie choć jedna przesłanka wymieniona w § 3 ust. 1 pkt 40 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko⁸. Jak wskazuje ten punkt cytowanego rozporządzenia, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach może wymagać wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową bez względu na powierzchnię obszaru górniczego:

- jeżeli dotyczy torfu lub kredy jeziornej,
- na obszarach bezpośredniego lub potencjalnego zagrożenia powodzią,
- na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich,
- na obszarach objętych formami ochrony przyrody o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 UOchrPrz (a więc na terenach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych), lub w otulinach parków narodowych, krajobrazowych i rezerwatów przyrody,
- w odległości nie większej niż 250 m od terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 POŚ (tereny chronione przed nadmiernym hałasem),
- jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopalin metodą odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopalin metodą odkrywkową.

Należy zaznaczyć, że w przypadku przedsięwzięć, dla których została przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko, ocena oddziaływania na obszar Natura 2000 mieści się w jej ramach. Dla przedsięwzięć, które tej ocenie nie podlegają (w omawianym przypadku nie spełniają kryteriów wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 40), przewidziany jest schemat postępowania wskazany w art. 96-101 UUdostlnf, którego początkiem jest stwierdzenie przez organ koncesyjny, że istnieje możliwość oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszar Natura 2000⁹.

Do wniosku o udzielenie koncesji dołącza się ponadto informację o przeznaczeniu nieruchomości w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność, w szczególności określonym przez miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz przepisy odrębne. Należy to rozumieć jako obowiązek przedłożenia stosownych wyciągów, wypisów, wyrysów lub zaświadczeń wydanych przez odpowiedniego wójta (burmistrza, prezydenta miasta)¹⁰.

Wniosek o udzielenie koncesji na wydobywanie kopalin powinien ponadto, poza wymogami opisanymi wyżej, określać:

- złoża kopalin lub jego część, która ma być przedmiotem wydobywania,
- wielkość i sposób zamierzonego wydobywania kopalin (które rzutują na właściwość organu koncesyjnego),
- stopień zamierzonego wykorzystania zasobów złoża kopalin, w tym kopalin towarzyszących i współwystępujących pierwiastków śladowych, jak również środki umożliwiające osiągnięcie tego celu,
- projektowane położenie obszaru i terenu górniczego, przedstawione zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych, z zaznaczeniem granic podziału terytorialnego kraju (współrzędne punktów załamania linii wyznaczających ich granice należy podawać w obowiązującym państwowym układzie współrzędnych płaskich prostokątnych „2000”¹¹).
- geologiczne i hydrogeologiczne warunki wydobywania, a w razie potrzeby warunki włączania wód do górotworu (jako mające wpływ na wybór techniki wydobywania),
- przewidywany sposób prowadzenia ruchu zakładu górniczego, uwzględniający wymagania określone w art. 108 ust. 2 Pgg (dotyczące głównie przedsięwzięć z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz racjonalnej gospodarki złożem i ochrony elementów środowiska) oraz prognozowany sposób likwidacji zakładu górniczego uwzględniający obowiązki określone w art. 129 ust. 1 Pgg.

Ostatnim niezbędnym wymogiem co do wniosku, stawianym przepisami Pgg, jest dołączenie dokumentu potwierdzającego prawo do korzystania z informacji geologicznej, jakie w zakresie niezbędnym do prowadzenia zamierzonej działalności przysługuje wnioskodawcy oraz kopii decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczną (czy też zawiadomienia o przyjęciu dokumentacji bez zastrzeżeń, jeśli była ona przedkładana organowi administracji geologicznej przed styczniem 2012r.). W praktyce, w przypadku złóż podlegających koncesjonowaniu przez starostę, o koncesję na wydobywanie kopalin ubiegają się najczęściej podmioty, które rozpoznają i udokumentowały złoża na własny koszt. Przysługuje im tym samym prawo do korzystania z informacji geologicznej na zasadzie wyłączności przez okres 5 lat od daty wygaśnięcia decyzji, na podstawie której te prace wykonano (art. 99 ust. 2 i 3 Pgg).

Powyższe nie wyczerpuje katalogu wymogów, jakie musi spełniać wniosek

o udzielenie koncesji na wydobywanie kopalin. Zapis art. 24 ust. 1 Pgg odsyła bowiem do przepisów USwobGosp. Art. 49 tej ustawy, jako obligatoryjne elementy wniosku wymienia wskazanie:

- firmy przedsiębiorcy, oznaczenie jego siedziby i adresu albo miejsca zamieszkania i adresu oraz adresu głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej,
- numeru w rejestrze przedsiębiorców lub w ewidencji oraz numeru identyfikacji podatkowej,
- rodzaju i zakresu wykonywania działalności gospodarczej, na którą ma być udzielona koncesja.

Jeśli przedłożony staroście wniosek nie spełnia wyżej wymienionych wymogów, organ koncesyjny wzywa składającego podanie o jego uzupełnienie w trybie art. 64 § 2 KPA. W przypadku, gdy wnioskujący o wydanie koncesji nie przedłoży wymaganych dokumentów i wyjaśnień w terminie siedmiu dni od daty otrzymania wezwania, sprawę pozostawia się bez rozpatrzenia.

Przepisy nie regulują formy dokonania tej czynności, jednak jak to zostało wskazane m.in. w Uchwale Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2000r., jest to czynność materialno-techniczna i powinna ona być przeprowadzona poprzez pisemne poinformowanie strony o tym fakcie¹².

Gdy stwierdzone braki wniosku dotyczą obowiązku dołączenia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która stanowi zagadnienie wstępne względem decyzji koncesyjnej, organ wzywa przedsiębiorcę do jego uzupełnienia w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania, pod rygorem zawieszenia postępowania w związku z art. 97 § 1 pkt 4 KPA.

2. Wszczęcie postępowania administracyjnego

Gdy podanie spełnia wszystkie wymogi określone przepisami prawa, organ koncesyjny wydaje zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie udzielenia koncesji, które przekazuje wszystkim jego stronom (art. 61 § 4 KPA). Stanowić je będą właściciele nieruchomości gruntowych, w granicach których będzie prowadzona eksploatacja (art. 41 ust. 1 Pgg). Jeśli liczba stron przekroczy dwadzieścia, o decyzjach i czynnościach podejmowanych w sprawie, starosta winien powiadamiać je w drodze obwieszczeń zamieszczanych w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości (a więc np. poprzez umieszczenie na

[8] Dz.U. nr 213 poz. 1397

[9] Dyka M. 2011: Jak uruchomić eksploatację złóż piasków i żwirów? Kruszywa, 3: 44-53

[10] Schwarz H., 2012: Prawo geologiczne i górnicze – Komentarz. Tom I, Wrocław

[11] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2000r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych, Dz.U. nr 70 poz. 821

[12] Uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2000r., sygn. III ZP 11/00

lokalnej tablicy ogłoszeń). Dokonanie zawiadomień w tym trybie nie zwalnia jednak organu z obowiązku niezależnego kierowania wszelkiej korespondencji w sprawie do wnioskodawcy, przedsiębiorcy oraz podmiotów obciążonych obowiązkami wynikającymi z ustawy Pgg lub ustalonymi na jej podstawie (art. 41 ust. 4 Pgg).

Art. 33 Pgg wskazuje ponadto, że jeśli koncesja została poprzedzona decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach podjętą w postępowaniu toczącym się z udziałem społeczeństwa, w postępowaniu koncesyjnym nie stosuje się przepisów o udziale organizacji społecznych. Oznacza to, że organizacje wymienione w art. 5 § 2 pkt 5 KPA, nie mogą być dopuszczone do udziału w nim na prawach strony.

Odrębnym zagadnieniem jest data wszczęcia postępowania. Gdy przedłożony wniosek czyni zadość wymogom prawa, jest nią data dostarczenia żądania organowi administracji publicznej (art. 61 § 3 KPA). W przypadku zaś, gdy organ wezwał wnioskodawcę o uzupełnienie wniosku przez wzgląd na jego braki, datą tą będzie dzień dostarczenia uzupełnień do niego¹³.

3. Postępowanie administracyjne

W trakcie toczzonego postępowania koncesyjnego, organ może w miarę konieczności przeprowadzać wizje terenowe, rozprawy administracyjne, czy też wzywać do składania wyjaśnień na zasadach określonych w KPA, o ile jest to niezbędne dla rzetelnego rozpatrzenia sprawy.

Decyzja koncesyjna nie jest ponadto samodzielnym rozstrzygnięciem organu ją udzielającego. Przed wydaniem koncesji, zobowiązany jest on przesłać jej projekt właściwemu miejscowo wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) celem jego uzgodnienia (art. 23 ust. 2 pkt 2 Pgg) oraz marszałkowi województwa celem zaopiniowania (art. 23 ust. 3 Pgg). Jeśli wydobywanie kopalin będzie się odbywać z gruntów pod wodami śródlądowymi oraz z obszarów bezpośredniego (obecnie, po nowelizacji ustawy z dnia 18 lipca 2001r. – Prawo wodne¹⁴ - zwanych obszarami szczególnego) lub potencjalnego zagrożenia powodzią, decyzję należy uzgodnić z organem odpowiedzialnym za utrzymanie wód oraz uzyskać opinię organu właściwego do wydania pozwolenia wodnoprawnego (art. 23 ust. 1 pkt 3 Pgg).

Kolejnym etapem postępowania będzie zatem przesłanie dokumentacji sprawy wraz z projektem rozstrzygnięcia do organów współdziałających, z powiadomieniem o tym fakcie stron (art. 106 § 2 KPA). Organ współdziałający powinien zająć stanowisko w sprawie w terminie czternastu dni od dnia

doręczenia projektu decyzji, w przeciwnym razie uważa się, że aprobuje on brzmienie rozstrzygnięcia przedstawione w tym projekcie (art. 9 ust 1 i 2 Pgg).

Należy przypomnieć, że uzgodnienie wiąże organ koncesyjny co do treści orzeczenia, w przeciwieństwie do opinii, mającej charakter doradczy¹⁵.

Udzielenie koncesji bez uzyskania stanowiska innego organu jest podstawą wznowienia postępowania w trybie art. 145 KPA.

Jak wspomniano wyżej, do dokumentów dostarczanych organom właściwym do wydania opinii lub uzgodnienia, dołącza się projekt koncesji. Poza wymogami generalnymi wynikającymi z art. 107 KPA, musi ona określać:

- rodzaj i sposób wykonywania zamierzonej działalności,
- przestrzeń, w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność,
- czas obowiązywania koncesji,
- termin rozpoczęcia działalności określonej koncesją, a w razie potrzeby przesłanki, których spełnienie oznacza rozpoczęcie działalności,
- granice terenu i obszaru górniczego,
- sposób prowadzenia ruchu zakładu górniczego uwzględniający wymagania określone w art. 108 ust. 2 Pgg oraz sposób likwidacji zakładu górniczego, uwzględniający obowiązki określone w art. 129 ust. 1 Pgg.

Brak zapisów w zakresie wymienionych wyżej elementów powoduje wadliwość koncesji, co może skutkować stwierdzeniem jej nieważności (art. 156 KPA).

Warto zaznaczyć, że przestrzenią, w granicach której ma być prowadzone pozyskiwanie kopaliny są obszar i teren górniczy, które wyznacza koncesja. Przy redagowaniu tej części decyzji, organ koncesyjny musi mieć na uwadze fakt, że przestrzeń ta, to „część obszaru trójwymiarowego objęta określonymi granicami, rozciągająca się zarówno na powierzchni złoża jak również obejmująca jego głębokość”¹⁶. O ile położenie w przestrzeni wskazują punkty załamania granic opisane współrzędnymi, o tyle głębokość winna określać rzędna, do której można prowadzić działalność w ramach udzielanej koncesji. Przykład zapisu w tym zakresie przedstawia wzór typowej koncesji (zakładającej wydobywanie na obszarach lądowych, nie znajdujących się na terenach o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 2 Pgg), stanowiący załącznik do opracowania.

Wyznaczając teren i obszar górniczy, należy również uwzględnić następujące fakty:

- mapa obszaru i terenu górniczego winna stanowić integralną część koncesji,
- jeżeli dla całego złoża lub jego części wyznaczono już obszar górniczy, to nie jest dopuszczalne utworzenie drugiego obszaru górniczego dla tego samego złoża kopaliny lub dla tej samej części złoża¹⁷.

Umieszczenie w koncesji starościańskiej obowiązków i warunków wynikających ze sposobu prowadzenia ruchu zakładu górniczego i jego likwidacji jest tym istotniejsze, że w przypadku zakładów wydobywczych podlegających staroście, nie jest wymagane opracowanie planu ruchu zakładu górniczego. Ruch ten odbywa się na podstawie warunków określonych w koncesji (art. 105 ust. 2 pkt 1 Pgg). Ten typ zakładu zwolniony jest ponadto obecnie z obowiązku tworzenia funduszu likwidacji zakładu górniczego (art. 128 ust. 13 Pgg). Opis sposobu prowadzenia ruchu i likwidacji zakładu umieszczony w koncesji powinien być dostosowany indywidualnie do rodzaju i zakresu zamierzonej działalności i przedstawiony na tyle szczegółowo, aby w sposób nie budzący wątpliwości wynikały z niego uprawnienia i obowiązki nałożone na przedsiębiorcę.

Poza zapisami obligatoryjnymi, koncesja może zawierać elementy dodatkowe, wskazane w art. 30 ust. 2 oraz art. 32 ust. 4 Pgg. Dla działalności wydobywczej wykonywanej na podstawie decyzji koncesyjnej udzielonej przez starostę, szczególnie znaczenie ma zwłaszcza art. 32 ust. 4 pkt 1. Minimalny stopień wykorzystania zasobów złoża i przedsięwzięcia niezbędne w zakresie racjonalnej gospodarki złożem związane są ściśle z przyjętymi założeniami eksploatacji i korespondują z zasadą racjonalnego (w tym w miarę możliwości kompleksowego) jej wydobywania i zagospodarowania (art. 125, 126 POŚ).

Spornym zagadnieniem jest umieszczenie w sentencji decyzji koncesyjnej zapisów dotyczących obowiązków podmiotu prowadzącego eksploatację, wynikających wprost z przepisów Pgg (patrz zwłaszcza punkt V.1 przykładowej decyzji stanowiącej załącznik do opracowania). Jest to powszechna praktyka, której stosowanie jak się wydaje, winno skutkować każdorazowo zmianą koncesji w razie zmiany ustawy w zakresie obciążeń przedsiębiorcy górniczego. Dopuszczalne jest umieszczenie tych zapisów w pouczeniu decyzji (H. Schwarz – inf. ustna). Jest to o tyle racjonalne rozwiązanie, że przedsiębiorca byłby świadomy pełnego katalogu obowiązków wynikających z prowadzonej działalności, lecz jednocześnie nie istniałaby konieczność zmian decyzji w przypadku nowelizacji ustawy w tym zakresie.

[13] M.in. wyrok WSA w Warszawie z dnia 19 października 2005r., sygn. VII SA/WA 260/05

[14] Tekst jednolity: Dz.U. z 2012r. poz. 145

[15] M.in. wyrok WSA w Warszawie z dnia 15 lipca 2007r., sygn. VI SA/Wa 1509/06; wyrok WSA w Warszawie z dnia 24 kwietnia 2007r., sygn. VI SA/Wa 178/07

[16] Wyrok WSA w Warszawie z dnia 15 października 2010r., sygn. SA/Wa 883/10

[17] Wyrok WSA w Gliwicach z dnia 09.12.2009r., sygn. III SA/GI 1029/09

Niezależnie jednak od faktu przytaczania przepisów Pgg w części dotyczącej obowiązków przedsiębiorcy i ich umieszczania lub nie w decyzji koncesyjnej, podmiot prowadzący wydobycie jest zobowiązany do ich stosowania.

4. Zakończenie postępowania

Po przeprowadzeniu postępowania (w tym co najmniej analizie prawnej, zebraniu ewentualnych uwag i wniosków stron oraz uzyskaniu stanowisk organów współdziałających), starosta informuje strony o jego zakończeniu i możliwości zapoznania się z całością dokumentacji zgromadzonej w sprawie, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i zgłoszonych żądań (art. 10 KPA). Po upływie terminu przysługującego stronom na wymienione czynności, wydana zostaje decyzja koncesyjna, co kończy postępowanie w danej instancji.

Starosta jest zobowiązany przekazać kopię prawomocnego rozstrzygnięcia do właściwych miejscowo: organów koncesyjnych (marszałek województwa, minister właściwy do spraw środowiska), wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i dyrektora okręgowego urzędu górniczego, oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (art. 40 Pgg).

Jeśli postępowanie administracyjne zostało zakończone udzieleniem koncesji, organ jej udzielający obligatoryjnie przesyła Państwowemu Instytutowi Geologicznemu-Państwowemu Instytutowi Badawczemu, komplet dokumentów stanowiących podstawę wpisu do rejestru obszarów górniczych (art. 35 ust. 3 Pgg). Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2011r. w sprawie rejestru obszarów górniczych¹⁸, wymienia tutaj:

- koncesję i decyzję zmieniającą koncesję (o ile została wydana),
- mapę obszaru i terenu górniczego w liczbie 5 sztuk,
- kopię decyzji o zatwierdzeniu lub kopię pisma o przyjęciu dokumentacji geologicznej złoża kopaliny,
- inne dokumenty związane z czynnościami rejestrowymi.

Przesłanie wyżej wymienionych dokumentów powinno nastąpić w terminie 14 dni od dnia, w którym koncesja wyznaczająca granice terenu i obszaru górniczego stała się ostateczna (§ 9 ust. 1 cyt. wyżej rozporządzenia).

Ostatnim obowiązkiem organu udzielającego koncesji na wydobywanie kopaliny ze złóż, wynikającym już z przepisów USwobGosp., jest przekazanie danych o koncesji do Centralnej Ewidencji i Informacji

o Działalności Gospodarczej (art. 37 ust. 5 USwobGosp). Dane przesyła się za pomocą systemu teleinformatycznego CEIDG i obejmują one przede wszystkim: nazwę przedsiębiorcy i miejsce wykonywania działalności, znak sprawy i datę uprawomocnienia się decyzji. Termin, w jakim należy dokonać zgłoszenia jest określony jako nie późniejszy, niż kolejny dzień roboczy następujący po uzyskaniu informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy.

Postępowanie o udzielenie koncesji na wydobywanie kopaliny może zakończyć się odmową jej przyznania, o ile spełnione zostaną warunki wymienione w art. 56 USwobGosp. Ust. 1 pkt 4 tego artykułu odsyła ponadto do przepisów art. 29 Pgg, który wskazuje przesłanki do takiego rozstrzygnięcia sprawy. Z punktu widzenia organów administracji geologicznej szczebla powiatowego, znaczenie praktyczne będzie miało przede wszystkim:

a) sprzeciwianie się planowanej działalności interesowi publicznemu związanemu z ochroną środowiska, w tym z racjonalną gospodarką złożami kopaliny;

Złoża kopaliny są elementami środowiska podlegającymi ochronie jako mające ograniczony i nieodnawialny charakter. Jak wskazują zapisy art. 125 i 126 POŚ, ich wydobycie powinno być prowadzone w sposób umożliwiający ich kompleksowe wykorzystanie i gospodarczo uzasadnione, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku oraz z zapewnieniem racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny. Przyjęcie założeń eksploatacji maksymalizującej straty (w stosunku do możliwości technicznych, ekonomicznych czy obowiązków wynikających z ochrony pozostałych elementów środowiska przyrodniczego), stanowi rażące naruszenie tych warunków i może być podstawą odmowy udzielenia koncesji.

Organ koncesyjny związany jest ponadto treścią decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, więc treść koncesji nie może naruszać jej zapisów (art. 86 UUdstInfl). Co za tym idzie, podstawą odmowy udzielenia koncesji będzie również wydana wcześniej decyzja o środowiskowych wykluczających możliwość prowadzenia planowanej działalności¹⁹. Podobne rozstrzygnięcie powinno nastąpić w sytuacji, gdy założenia eksploatacji nie pokrywają się z wynikami postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, a wnioskodawca nie dokonał ich modyfikacji²⁰.

b) uniemożliwienie wykorzystania nieruchomości zgodnie z jej przeznaczeniem określonym przez miejscowy plan za-

gospodarowania przestrzennego lub przepisy odrębne, a w przypadku braku tego planu – uniemożliwienie wykorzystania nieruchomości w sposób określony studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w przepisach odrębnych.

Ocena tego warunku dokonywana jest przez gminę na etapie uzgadniania projektu rozstrzygnięcia (patrz pkt 3 artykułu). Organ koncesyjny związany jest stanowiskiem wyrażonym przez ten organ współdziałający i nie może we własnym zakresie oceniać zasadności tego stanowiska²¹.

Przyczyny odmowy udzielenia koncesji muszą być każdorazowo wyraźnie określone w uzasadnieniu decyzji.

Zaznaczyć należy, że przyczyną odmowy nie może być sam fakt, że planowana eksploatacja zlokalizowana jest w obrębie obszaru Natura 2000 lub innego obszaru chronionego utworzonego na podstawie ustawy UOchrPrz. Odmowa udzielenia koncesji może jednak stanowić następstwo ich ustanowienia w przypadku, gdy ustalony na danym terenie reżim ochronny przewiduje zakaz wydobywania kopaliny, lub jest ono dopuszczone z ograniczeniami których nie uwzględni wniosek²².

5. Czas procedowania

Terminy, w jakich organ udzielający koncesji zobowiązany jest załatwić sprawę określają przepisy art. 35 § 3 KPA, wskazujące, że załatwienie sprawy powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca od dnia wszczęcia postępowania. Dla spraw szczególnie skomplikowanych przewidziano termin dwumiesięczny. Jak mówi § 5 tego samego artykułu, do wyżej podanych terminów nie wlicza się czasu przewidzianego na dokonanie określonych czynności wynikających z toku postępowania (np. uzupełnienie wniosku czy zasięgnięcie opinii organu współdziałającego), zawieszenia postępowania lub okresów opóźnień z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

Termin rozpatrzenia sprawy może być przedłużany przez organ koncesyjny, o czym zobowiązany on jest poinformować wnioskodawcę, podając przyczyny i nowy termin jej zakończenia (art. 36 KPA). Czynność ta może być wykonana więcej niż raz.

W praktyce, załatwienie wniosku o udzielenie koncesji (z zachowaniem opisanego toku postępowania i założeniem, że złożony wniosek jest kompletny i spełnia wymogi prawa, a organ bezzwłocznie prowadzi czynności z tego toku wynikające), trwa około 1,5 – 2 miesięcy (z wliczeniem czasu niezbędnego na uzyskanie stanowisk organów współdziałających).

[18] Dz.U. nr 286 poz. 1685

[19] Schwarzb H., 2012: Prawo geologiczne i górnicze – Komentarz. Tom I, Wrocław

[20] Lipiński A., Mikosz R. 2003: Ustawa Prawo geologiczne i górnicze. Komentarz. Warszawa

[21] Uchwała Składu Pięciu Sędziów NSA z dnia 15 lutego 1999r., nr OPK 14/98

[22] Wyrok NSA z dnia 4 października 2000r., sygn. II SA 514/00

STAROSTA (...)
ZNAK:

miejsce, dnia

DECYZJA

Na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 2, art. 22 ust. 2, art. 23 ust. 2 pkt 2 i ust. 3, art. 30 ust. 1, art. 32 ust. 1 i 4 pkt 1 i ust. 5 i art. 161 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. nr 163 poz. 981); art. 46 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 i art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity: Dz.U. z 2010r. nr 220 poz. 1447 z późn. zm.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2000r. nr 98 poz. 1071 z późn. zm.);

po rozpatrzeniu wniosku z dnia (...) numer (...) data wpływu (...) Pana (...) zam. (...), prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...);

po uzgodnieniu z Wójtem/Burmistrzem/Prezydentem (...) – postanowienie z dnia (...) nr (...) oraz po uzyskaniu opinii Marszałka Województwa (...) – postanowienie z dnia (...) nr (...)

orzekam

I. Udzielić Panu (...), prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...), koncesji nawydobywanie kruszywa naturalnego metodą odkrywkową ze złoża (NAZWA) na działce o nr ew. (...) obręb ewidencyjny (...), gmina (...), powiat (...), województwo (...). Działalność w ramach niniejszej koncesji prowadzona będzie wyłącznie w granicach ww. działki, stanowiącej własność/współwłasność (lub inna forma prawa do gruntu) koncesjodawcy, w granicach obszaru górniczego (...), obejmującego przestrzeń określoną w punkcie II niniejszej decyzji.

II. Dla działalności objętej koncesją wyznaczyć:

a) obszar górniczy (NAZWA) o powierzchni (...), położony na gruntach wsi (...) gmina (...), wskazany na mapie pn. (...) w skali (...), którego granice wyznaczają linie łączące punkty o następujących współrzędnych (w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych „2000”)

OBSZAR GÓRNICZY			
Nr	współrzędne		
	pkt	X	Y
1			

b) teren górniczy (NAZWA) o powierzchni (...), położony na gruntach wsi (...) gmina (...), wskazany na mapie pn. (...) w skali (...), którego granice wyznaczają linie łączące punkty o następujących współrzędnych (w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych „2000”)

TEREN GÓRNICZY			
Nr	współrzędne		
	pkt	X	Y
1			

Mapa sytuacyjno-wysokościowa pn. (...) w skali (...) stanowi integralną część niniejszej decyzji.

c) dolną granicę koncesji wyznaczoną granicą udokumentowania złoża zgodnie z dokumentacją pn. (...) opracowaną przez (...), przyjętą bez zastrzeżeń zawiadomieniem Starosty (...) nr (...) z dnia (...). / Dolną granicę koncesji określoną rzędną (...) m n.p.m.

III. Koncesję wydać na czas oznaczony, na okres (...) lat, tj. do dnia (...), przy czym rozpoczęcie działalności nastąpi nie później, niż w ciągu (np. 6 miesięcy) od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

IV. Określić następujące warunki wykonywania działalności objętej koncesją:

1. Wydobywanie kopaliny może odbywać się wyłącznie w granicach wyznaczonego obszaru górniczego.
2. Szkodliwe wpływy robót górniczych nie mogą przekraczać wyznaczonych granic terenu górniczego.
3. Ilość zasobów bilansowych złoża (...) wynosi (...) Mg.
4. Zasoby przemysłowe złoża (...) wynoszą (...) Mg. 5. Straty w zasobach przemysłowych złoża wynoszą ogółem (...) Mg, w tym: straty eksploatacyjne (...)Mg, straty pozaeksploatacyjne (...) Mg.
6. Ilość zasobów operacyjnych wynosi (...) Mg. Minimalny stopień wykorzystania zasobów złoża wynosi $W_z = (...)$. Eksploatację prowadzić metodą odkrywkową, systemem ścianowym i zabierkowym, jednym piętrzem wydobywczym. Kopalinę urabiać koparką podsiębierną ze stropu złoża. Front górniczych robót wydobywczych prowadzić z zachodu na wschód, a udostępnienie złoża wykonać wkopem w jego części południowo-zachodniej (lokalizacja zgodnie z dołączoną do wniosku mapą w skali (...) pn. (...), stanowiącą załącznik do niniejszej decyzji). Zdejmowanie nadkładu prowadzić sukcesywnie z wyprzedzeniem w stosunku do prac wydobywczych. Nadkład zdjęty za pomocą koparki składować na tymczasowym zwałowisku zlokalizowanym w obrębie obszaru i terenu górniczego (NAZWA) (w jego wschodniej części) i sukcesywnie zużywać do rekultywacji terenu przekształconego działalnością górniczą. Utrzymać dopuszczalny, bezpieczny kąt nachylenia skarp roboczych wynoszący (...) oraz (...) dla skarp stałych, docelowych. Roboty górnicze prowadzić zgodnie z zasadami techniki górniczej, przestrzegając wymagań w zakresie: bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwa pożarowego, bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzi, wymagań ochrony środowiska.
7. Nie wyznacza się pasów ochronnych wzdłuż granic działek o nr ew. (...) oraz (...) obręb (...). Eksploatacja będzie odbywać się do ww. granic tych nieruchomości gruntowych, równoznacznych z granicami udokumentowanego złoża, z zachowaniem i odpowiednim ukształtowaniem bezpiecznych skarp. Wydobywanie kopaliny prowadzić z zachowaniem wymaganych szerokości pasów ochronnych wyrobisk odkrywkowych.
8. Ruch zakładu górniczego prowadzić pod kierownictwem i dozorem osób posiadających odpowiednio stwierdzone kwalifikacje.
11. Wielkość rocznego wydobycia nie może przekroczyć 20 000 m³ kopaliny.

V. Zobowiązać koncesjodawcę do:

1. Przestrzegania obowiązków związanych z prowadzeniem działalności określonej niniejszą koncesją, wynikających z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. – Prawo geologiczne i górnicze, a więc:
 - prowadzenia ewidencji zasobów złoża kopaliny,
 - corocznego rozliczania w operacie ewidencyjnym zmian zasobów złoża,
 - sporządzania na podstawie operatu ewidencyjnego informacji o zmianach zasobów złoża kopaliny i jej przekazywania Staroście (...) oraz państwowej służbie geologicznej,

- naliczania we własnym zakresie i uiszczenia opłaty eksploatacyjnej za wydobytą kopalinę,
- przedkładania Starości (…), Gminie (…) i Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej informacji dotyczącej opłaty za kopalinę wydobytą ze złoża wraz z dowodami wniesionych wpłat.
Obowiązki te należy realizować zgodnie z zasadami określonymi cytowaną wyżej ustawą i odpowiednimi rozporządzeniami wykonawczymi w tym zakresie.
- 2. W przypadku likwidacji zakładu górniczego:
 - niezwłocznego poinformowania o likwidacji organu koncesyjnego,
 - zabezpieczenia lub likwidacji wyrobiska górniczego,
 - zabezpieczenia nie wykorzystanej części złoża kopaliny,
 - zabezpieczenia sąsiednich złóż kopaliny,
 - przedsięwzięcia niezbędnych środków chroniących wyrobiska sąsiednich zakładów górniczych,
 - rozliczenia zasobów złoża w formie dodatku do dokumentacji geologicznej złoża,
 - przedsięwzięcia niezbędnych środków w celu ochrony środowiska oraz rekultywacji wyrobiska górniczego we wstępnie założonym kierunku (…) na własny koszt, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska i przepisami o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
- 3. Zabezpieczenia i widocznego oznaczenia terenu zakładu górniczego poprzez umieszczenie tablic informacyjnych i ostrzegawczych.
- 4. Usuwania na bieżąco wszelkich szkód powstałych w wyniku prowadzonej działalności na własny koszt.
- 5. Prowadzenia każdego etapu działalności objętej niniejszą koncesją z uwzględnieniem i zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwa pracowników, prawidłowej i racjonalnej gospodarki złożem, minimalizowania oddziaływania na środowisko i zapobiegania szkodom.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia (…) nr (…) data wpływu (…) Pan (…) zam. w (…) wystąpił do Starosty (…) o udzielenie koncesji na wydobywanie kruszywa naturalnego ze złoża (…) położonego w miejscowości (...), gmina (...), powiat (...), województwo (...).

Złożony wniosek spełnił wymogi ustawy z dnia 11 czerwca 2011r. - Prawo geologiczne i górnicze / nie spełnił wymagań ustawy z dnia 11 czerwca 2011r. - Prawo geologiczne i górnicze w związku z czym, zgodnie z art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego, wezwano wnioskodawcę do jego uzupełnienia pismem nr (…) z dnia (...).

Pismem wnioskodawcy z dnia (…) nr (…) data wpływu (…) przedłożono uzupełnienia do podania, z zachowaniem ustawowego terminu przewidzianego na te czynności.

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie rozpatrzenia wniosku zostało przesłane do zainteresowanych stron pismem nr (…) z dnia (...), wysłanym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

W terminie przysługującym na wniesienie uwag i wniosków w sprawie, strony postępowania złożyły następujące żądania/uwagi/wnioski (…) / żadna ze stron postępowania nie wniosła ich w przedmiotowej sprawie.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo geologiczne i górnicze, pismem nr (…) z dnia (…) wystąpiono do Wójta/Burmistrza/Prezydenta (…) o uzgodnienie udzielenia niniejszej koncesji. Postanowieniem nr (…) z dnia (…) Wójt/Burmistrz/Prezydent (…) uzgodnił przedłożony projekt decyzji.

Zgodnie z wymogiem art. 23 ust. 3 ustawy - Prawo geologiczne i górnicze pismem nr (…) z dnia (...). wystąpiono do Marszałka Województwa (…) o zaopiniowanie udzielenia niniejszej koncesji. Postanowieniem nr (…) z dnia (…) Marszałek Województwa (…) wyraził swoje stanowisko w sprawie i …………….

Zawiadomienie o zakończeniu przedmiotowego postępowania i możliwości zapoznania się z całością dokumentacji zgromadzonej w sprawie przesłano stronom pismem nr (…) z dnia (...)

W terminie przysługującym na te czynności, żadna ze stron nie przedstawiła żądań lub wniosków co do zgromadzonych materiałów i projektowanej treści rozstrzygnięcia.

Granice obszaru i terenu górniczego wyznaczone na podstawie niniejszej decyzji nie kolidują z granicami innych obszarów górniczych, utworzonych na podstawie odrębnych decyzji organów administracji geologicznej.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Od decyzji niniejszej służy odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w (…) za pośrednictwem Starosty (…) w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Działalność objętą niniejszą koncesją można rozpocząć po jej uprawomocnieniu.

Niniejsza koncesja nie narusza praw właścicieli nieruchomości gruntowych i nie zwalnia przedsiębiorcy z obowiązków określonych odrębnymi przepisami, w tym: Prawa ochrony środowiska, Prawa wodnego, ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, ustawy o odpadach oraz przepisów o ochronie przyrody i ochronie gruntów rolnych i leśnych. Nie zwalnia ona również z uzyskania przewidzianych nimi decyzji i przestrzegania warunków w nich ustalonych.

W przypadku nie wypełniania warunków określonych w koncesji lub trwałego naruszania wymogów ustawy Prawo geologiczne i górnicze, w szczególności dotyczących ochrony środowiska lub racjonalnej gospodarki złożem, koncesja może być cofnięta lub ograniczona bez odszkodowania.

Cofnięcie koncesji, jej wygaśnięcie lub utrata jej mocy, bez względu na przyczynę, nie zwalnia przedsiębiorcy z wykonania obowiązków dotyczących ochrony środowiska i likwidacji zakładu górniczego.

Rozpoczęcie działalności objętej niniejszą koncesją uważa się za zaistnienie nieodwracalnych skutków prawnych.

Na podstawie art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. „c”, art. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. – o opłacie skarbowej (Dz.U. nr 225 poz. 1635 z późn. zm.) oraz załącznika do ustawy część III ust. 44 pkt 1, za wydanie niniejszej koncesji pobrano opłatę skarbową w wysokości 616 zł (słownie: sześćset szesnaście złotych).

OTRZYMUJĄ:

1. Wnioskodawca i strony postępowania

DO WIADOMOŚCI:

1. Minister Środowiska
2. Marszałek Województwa (...)
3. Wójt/Burmistrz/Prezydent (...)
4. Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w (...)
5. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
6. Państwowy Instytut Geologiczny, Rejestr Obszarów Górniczych + 5 sztuk map obszaru i terenu górniczego, kserokopia zawiadomienia o przyjęciu dokumentacji geologicznej złoża (...)
7. aa.